

УДК 687.016: 687.132 – 053. 4

ДОСЛІДЖЕННЯ ХУДОЖНІХ ТЕХНІК РОЗПИСУ ТКАНИН З МЕТОЮ ЗОРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ФОРМИ ЖІНОЧОЇ СУКНІ

Студ. О.В. Кричевцова, гр.МгДШМКТд-17
Студ. М.В.Кравчук, гр. МгДШМКл-16
Науковий керівник доц. Т.В. Струмінська
Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Метою дослідження є вивчення художніх технік розпису тканин для подальшого проектування творчої колекції жіночого одягу з використанням зорових ілюзій утворених технікою батик. Для досягнення мети в роботі поставлені такі задачі: аналіз видів батіку в залежності від техніки виконання; актуальність використання батіку в швейних виробах у наш час; визначення розташування на виробі фрагментів рисунку, виконаних технікою батик; вплив художніх технік розпису тканин на зорове сприйняття виробу.

Об'єкт та предмет дослідження. Предметом дослідження є розробка творчої колекції моделей жіночих одягу з використанням зорових ілюзій утворених технікою батик. Об'єктом дослідження є процес проектування нової колекції одягу з використанням художніх технік розпису тканин.

Методи та засоби дослідження. В проведенні наукових досліджень використано теоретичні методи дослідження, зокрема системно-структурний аналіз та статистичний метод збору інформації.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Наукова новизна полягає в систематизації засобів художньої техніки розпису тканин батіку, при створенні колекції нових моделей одягу, що надають можливість, завдяки зоровим ілюзіям, корегувати жіночу фігуру. Практичне значення полягає у розробці перспективної колекції жіночого одягу з використанням сучасних художніх технік розпису тканин.

Результати дослідження. Батик – це узагальнена назва різноманітних способів ручного розпису тканини. В основі всіх цих прийомів лежить принцип резервування, тобто покривання розчином, що не пропускає фарбу тих місць тканини, які повинні залишитися незафарбованими і утворити візерунок. Цей спосіб для отримання на тканині малюнка з незапам'ятних часів використовували в стародавньому Шумері, Перу, Японії, Шрі-Ланці, на Індокитаї, в африканських країнах [1].

Ручний розпис шовкових і бавовняних тканин з'явився в країнах центральної Європи порівняно недавно: в кінці 20-х - початку 30-х років. На відміну від більшості інших художніх ремесел, тут немає міцно сформованих традицій і прямих спадкоємних зв'язків з селянським побутовим мистецтвом або з яким-небудь певним художнім промислом. Сучасні техніки розпису тканини дуже різноманітні. Батик увібрав у себе особливості і художні прийоми багатьох образотворчих мистецтв – акварелі, пастелі, графіки, вітража, мозаїки.

Кожна техніка розпису задає певний настрій, фактуру тканині, таким чином урізноманітнюючи її, а також надає більший простір для творчості [2]. В залежності від техніки виконання, розрізняють такі види батіку: гарячий, холодний, сольовий ефект, вільний розпис, техніка сіборі (шіборі) і бандан (рис.) [3].

**Сучасні матеріали і технології виробництва виробів
широкого вжитку та спеціального призначення**

Ергономіка і проектування одягу

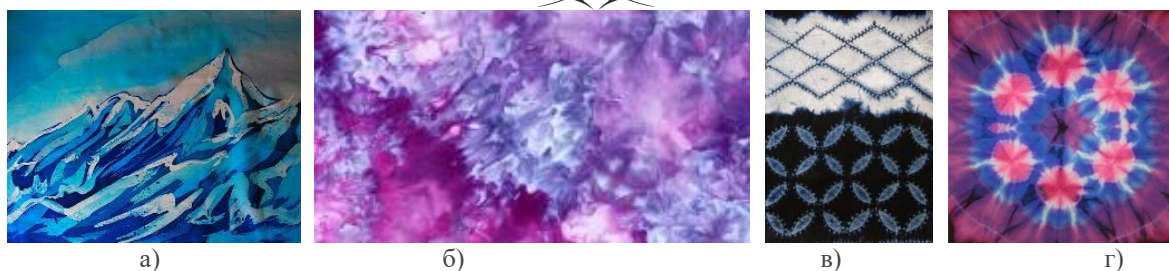

Рисунок – Приклад технік розпису тканин:
а) гарячий та холодний батик; б) сольова техніка; в) техніка сіборі (шіборі); г) техніка бандан.

Оздоблення швейних виробів розписом дає можливість значно розширити асортимент, а уміння ефективно використовувати особливості «батика» в поєднанні з сучасним дизайнерським підходом, дозволяє художньо створювати ексклюзивні вишукані тканини, які відрізняються гармонійним колірним поєднанням, виразністю і неповторністю візерунку, підкреслюють найкращі сторони фігури людини.

Особливих правил про розташування фрагментів рисунку на виробі немає. Найбільш розповсюджене розташування – по низу рукаву, по низу спідниці, на лінії талії, на лінії грудей, по горловині, на спинці, або по всьому виробу.

При створенні моделі одягу дизайнер враховує не тільки закономірності колірних поєднань, але і рисунок на тканині, за рахунок якого можуть створюватися зорові ілюзії. Так, ілюзія зменшення об'єму при поділі фігури по вертикалі контрастними за кольором тканинами дозволяє виглядати більш стрункіше та підтягнутою; ілюзія контрасту заснована на тому факті, що маленький предмет/форма поруч з великим предметом/формою здаються ще менше, а великий поруч з маленьким здається ще більше; найвідоміша з усіх ілюзій - ілюзія психологічного відволікання ґрунтується на акцентуванні переваги фігури, які «забирають» на себе увагу, відволікаючи тим самим від тієї частини, яку треба приховати; ілюзія просторовості, плавне чергування від великого до дрібного, створює відчуття перспективи, витягує силует; подібне повторює подібне - схоже повторюється схожим, підсилюючи ефект [4].

Висновки. В межах дослідження було проведено аналіз художніх технік розпису тканин; визначено основні місця розташування на виробі фрагментів рисунку, виконаних технікою батик; досліджено вплив художніх технік розпису тканин на зорове сприйняття виробу. Завдяки проведеному дослідженню стала можлива розробка перспективної колекції жіночого одягу з використанням художньої техніки розпису – батика, що надає можливість, корегувати жіночу фігуру.

Ключові слова: *техніки розпису тканин, розпис тканини, батик, зорові ілюзії в одязі, сукня.*

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бердник Т.О. Основы художественного проектирования костюма/ Т.О. Бердник. – Ростов н/Д: Феникс, 2001. – 320 с.
2. Давыдов, С.А. Батик. Техника, приемы, изделия: энциклопедия/ С.А. Давыдов. – М.: АСТ/Астрель, 2008. – 118 с.
4. Роспись по ткани – батик – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://megapoisik.com/batik-tehnika-istoriya-sekretyi>
5. 10 зрительных иллюзий в одежде – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://stil.mirtesen.ru/blog/43256976373/10-zritelnyih-illyuziy-v-odezhde>